

פ ר ו ט ו ק ו ל מ"א

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ב', י"ג בכסלו תשס"ו-28.11.56 בשעה 11.30.

השתתפו: ב. אזניה - ס"ם היו"ר
ע. איכילוב
ש. הלל
מ. גילבר
נ. ניר

נעדרו: מ. אונא
ע. אסף
א. אלסמן
ס. בגין
י. בדר
י. הררי
ה' חמיס
ת. טובי
י. ישעיהו
ב. לוקר
י. סרלין
מ. סנה
ח. רובין
ה' שופמן

מוזמנים: פ. רוזן - שר המשפטים
ח. כהן - היועץ המשפטי

סדר-היום: 1. חוק לתיקון דיני עונשין (עבירות חוץ).
2. חוק לתיקון פקודת העדות.

ס"ם היו"ר ב. אזניה: אני פותח את הישיבה.

1. חוק לתיקון דיני עונשין (עבירות חוץ).

ז. ורהפטיג:

יש לי תיקונים ללוח ההסתייגויות: הצעתי בסעיף 1 נאה כהרחבה, ולא במקום הצעת הוועדה וכן הצעתי

למחוק את סעיף 5.

מ. גילבר:

לסעיף 2(4): האם הוועדה עברה על הסעיפים הכלולים בזה? יש פה למשל מוסג של באסנות לממשלת ישראל -

לא למדינת ישראל.

ח. כהן:

הכוונה אינה לממשלה אלא למדינה. התרגום אינו מדויק.

מ. גילבר:

יש פה, למשל, "מזימה להוריד את ממשלת ישראל".

פ. רוזן - שר המשפטים:

הכוונה למזימה להורידה באמצעים בלתי חוקיים.

ח. כהן:

מזימה להוריד את הממשלה באמצעים חוקיים אינה מהווה עבירה גם בתוך המדינה.

ד. וילנר: אני מסתייג למחיקת סעיף 2(4).

שר המשפטים פ. רוזן: לסעיף 1(1): אם יהודי אמריקני היושב כאן והוא גם תושב בארה"ב, נותן שוחר לפקיד אחת הקרנות הנמצא שם, האם אפשר להעמידו כאן לדין?

ח. כהן: כן. אם הוא יבוא לכאן.

ב. אזביה: לתוספת: מה המשמעות הממשית של ההגבלה השאת "שמושבם בישראל"?

ח. כהן: אם שליח ההסתדרות הציונית שמושבה בישראל גורם לה נזק ע"י כך שהוא רושם אט"ל מופרז, למשל. חושבני שאחידות האינטרסים היא כזאת שאין טעם להפריד. הדבר גם יעורר קושי: בכל מקרה נצטרך להוכיח שהנזק נגרם דווקא להסתדרות הציונית במושבה בישראל. במקרה שיהיה ספק - האיש יצא זכאי.

ז. ורהפטיג: אני מציע שיהיה רשום בפרוטוקול כי אנחנו מקבלים את הנוסח מתוך הנחה כי ברור שפירוש "ממשלת ישראל" בסעיפי החוק הפלילי המצויינים בסעיף 2(4), הוא: מדינת-ישראל.

ש. הלל: אני מציע שיו"ר הוועדה יסגור על כך לכנסת, בהביאו את החוק.

הוחלט: 1. לקבל את הניסוח של החוק ושל ההסתייגויות כפי שהוצע ע"י משרד המשפטים, בהוספת ההסתייגויות שצוינו ע"י חברי-הכנסת ורהפטיג ווילנר.

2. לקבל את ההצעה האומרת שיו"ר הוועדה, בהביאו את החוק לכנסת, יודיע כי הוועדה קיבלה את סעיף 2(4) מתוך הנחה שבסעיפי החוק הפלילי הכלולים בו, התרגום אינו מדויק והכוונה אינה לממשלת ישראל אלא למדינת ישראל.

2. חוק לתיקון פקודת העדות.

סעיף 31.

ז. ורהפטיג: אני מציע להוסיף "לרבות דיין של בי"ד דתי".

הוחלט: לקבל את הצעת ז. ורהפטיג להוסיף "לרבות דיין של בי"ד דתי".

ס. וילנר: אנחנו מתנגדים לחוק כולו, מתוך הנסיון שהיה לנו בבת-י-משפט וגם מתוך הסתמכות על פסקי-דין של בית-הדין העליון, למשל, במקרה שקיבל עדות בכתב של שר הבטחון בן-גוריון בו נאמר כי הסופרת חיה קדמון, שעבדה שנים בשירות הסוכנות בארץ ובחו"ל, לא תקבל היתר יציאה מטעמי בטחון. השופט קבע בפסק-הדין כי הוא חסר אונים, היות והדבר נתון לשיקול דעתו של השר.

אך אם הוועדה מאשרת ביסודה את ההצעה הזאת, אנחנו רואים בכך דבר מסוכן, הנובע, אמנם, ממטרות של יעילות בעבודה,

ס. וילנר:

אך אינו לטובת הצדק ואינו לטובת הענין. לכן נציע להסתפק בסעיף 1 בנשיא המדינה, מאחר שבאופן פורמלי, לאחר העברת החוק לוועדה, אין אנחנו יכולים לשלול את החוק כולו.

שר המשפטים פ. רוזן: השאלה אשר מעורר חבר הכנסת וילנר אינה נוגעת לעדות בכתב דוקא.

סעיף 32.

ז. ורהפטיג: אני מציע למחוק את המלים "או של המסובה עליו" וכן למחוק את המלים "או על הכר הידוע לעובד הציבור בתוקף תפקידו". אינני מבין מדוע צריך להרחיב את המסובה על הפקיד, היודע זאת מפיו של הפקיד. יתן הפקיד שעסק בכך את התעודה, גם הניסוח "על דבר הידוע לאותו עובד ציבור בתוקף תפקידו" - רחב מדי. אבל מצד שני מתעוררת הבעיה איך שלא להגביל זאת יתר על המידה, אולי צריך להוסיף: "על מעשה שעשה בתוקף תפקידו או על מעשה שהוא אחראי לו בתוקף תפקידו".

ב. ניר: אני מצטרף להערתו השניה של חבר הכנסת ורהפטיג, בקשר לדבר הידוע לעובד הציבור בתוקף תפקידו. אני יכול להסכים שאפשר יהיה למסור בכתב כל עדות. אבל אם אין מקבלים את זאת כעיקרון, אין לקבל את הניסוח הזה. אם מדובר על דבר הידוע לפקיד, יש להגביל זאת לאותם דברים הידועים לפקיד מפני שהם כתובים והוא אחראי עליהם.

ח. כהן: הצעותיו של חבר הכנסת ורהפטיג לסעיף 32 שסות לאל את החוק כמעט באותה מידה שעושה זאת הצעת חבר הכנסת וילנר לגבי סעיף 31. רוב הדברים אין עובד הציבור עושה בעצמו אלא הם מגיעים לידיעתו אגב סילוי תפקידו. הדוגמא הטובה ביותר הוא רושם החברות. כל הדברים שהוא יודע וצריך להעיד עליהם הם דברים שאחרים עשו, אלא שבתוקף החוק ותוך כדי סילוי תפקידו הם הגיעו לידיעתו. אין אנחנו יכולים לוותר על כך. זהו העיקר. בערך אותם הדברים אמורים לגבי ההצעה השניה של חבר הכנסת ורהפטיג. אין אנחנו יכולים לוותר על זאת. אבל אפשר לסבות את הנוסח. יתכן שאפשר למצוא נוסח אחר במקום "המסובה עליו", וכן לכתוב במקום "שהגיעו לידיעתו" - "דבר הרשום בפנקסיו".

ז. ורהפטיג: אני מציע לנסח זאת כך: -- או על רישום בפנקסים ישראלים שהוא אחראי לניהולם.

ב. ניר: לסעיף 31: יש פה הגדרה של עובד ציבור. יש לנו גם בחוקים אחרים הגדרה של עובד ציבור. אני מציע להשאיר את הפירוש של עובד ציבור כפי שהוא, מבלי לקבוע בחוק זה הגדרה מיוחדת. וכאשר יתוקן החוק הפלילי בענין זה, זה יחול גם על חוק זה, מכל מקום, אני מתכוון בעיקר לסוכנות היהודית. אם רוצים בהגדרה מיוחדת כאן, צריך להוסיף את עובדי הסוכנות היהודית.